

Molenakkers, Rijkevorsel

Programma van Maatregelen

Auteur:

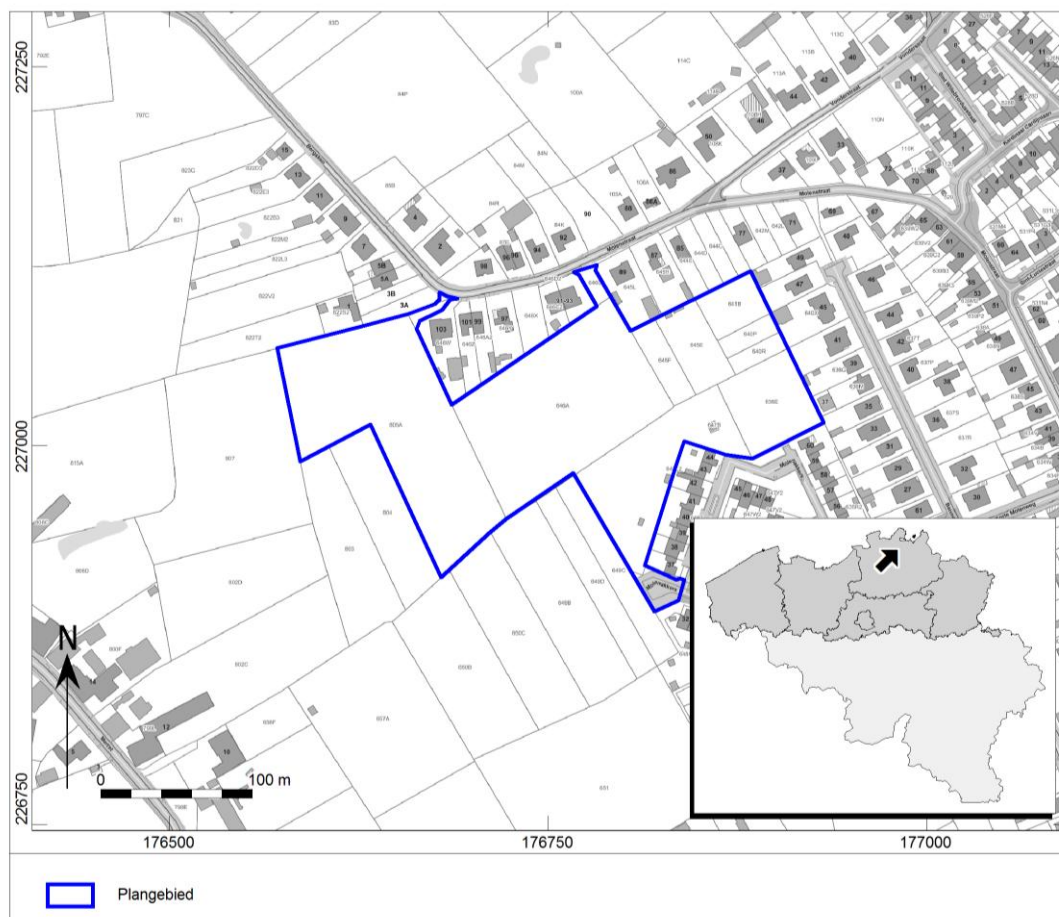
Jeroen Vermeersch

Autorisatie:

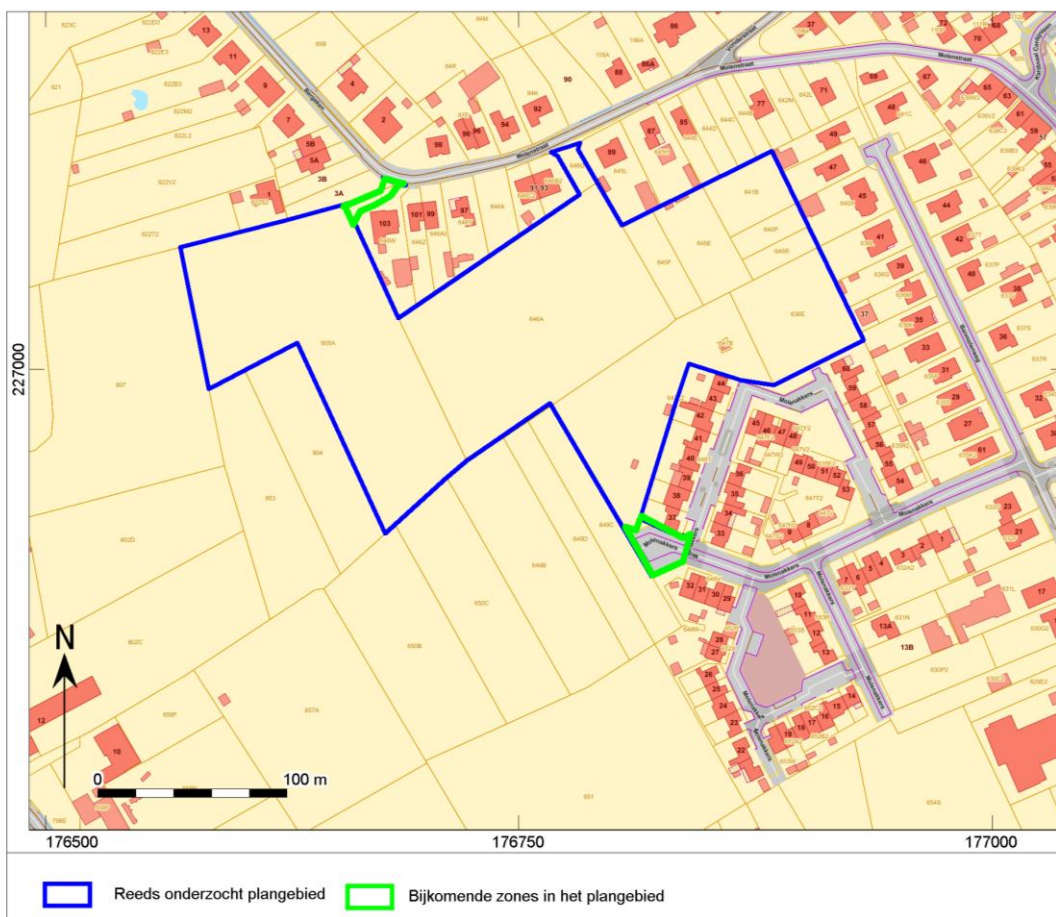
P.L.M Hazen (OE/ERK/Archeoloog/2015/00072)

1 Inleiding

In opdracht heeft Vlaams Erfgoed Centrum in april 2017 een archeologienota opgesteld naar de archeologische waarde van de locatie Molenakkers te Rijkvorsel (afb. 1 en 2). De archeologienota bestaat uit een bureauonderzoek en is uitgevoerd naar aanleiding van de voorgenomen plannen om binnen het plangebied nieuwbouwwoningen te realiseren. Het grootste deel van het plangebied werd eerder reeds door middel van een proefsleuvenonderzoek onderzocht. Deze archeologienota heeft bijkomend betrekking op twee extra delen van het plangebied die bij dat vorig onderzoek nog niet inbegrepen waren.

Afb. 1. Locatiekaart van het plangebied.

Afb. 2. Locatie van het plangebied met aparte aanduiding van de twee bijgekomen zones (in groen).

2 Gemotiveerd advies

- Volledigheid van het onderzoek:

Op basis van het bureauonderzoek blijkt dat het plangebied gelegen is op een hoogte van ca. 27 tot 28 m +TAW. De bodem bestaat uit een droge lemige zandbodem met een dikke antropogene humus A-horizont, aangeduid als een plaggendeck. In de omgeving zijn verschillende archeologische meldingen gekend. Het belangrijkste gegeven ten aanzien van dit plangebied is dat er in 2015 een proefsleuvenonderzoek heeft plaatsgevonden. Hierbij zijn verschillende aanwijzingen voor bewoningssporen aangetroffen. Deze dateren ruim tussen de Late Bronstijd en de Late Middeleeuwen, met een duidelijke concentratie in de IJzertijd. De sporen en vondsten zijn goed bewaard en leesbaar in de C-horizont.

In het noorden en zuiden van het plangebied zijn zones met verstoorde grond aangetroffen of zones waar de aard van de sporen niet duidelijk waren, deze grenzen aan de twee kleine zones waar het in dit bureauonderzoek om gaat. Daarenboven zijn er rioleringen in de zuidelijke zone aanwezig wat een verstoring van de bodem eveneens bevestigt.

- De aanwezigheid van een archeologische site:

Omdat er in de twee kleine zones in het noorden en zuiden van het plangebied onduidelijke sporen aanwezig zijn en/of verstoring van de bodem gekend is, worden in deze delen geen archeologische resten verwacht. Daarenboven liggen in het zuidelijke deel ook rioleringen waardoor er zeker geen resten of sporen meer verwacht worden.

Betreffende de twee zones kan gesteld worden dat er geen maatregelen getroffen moeten worden en er ook geen programma van maatregelen dient opgemaakt te worden. Het Vlaams Erfgoed Centrum adviseert om deze beide zones vrij te geven.

Gezien de aanwezigheid van archeologische resten in de rest van het plangebied Molenakkers geldt nog steeds dat er binnen deze zone een opgraving dient plaats te vinden. In 2015 werden vanuit het agentschap Onroerend Erfgoed reeds bijzondere voorwaarden ten aanzien van een vervolgonderzoek opgesteld.

In het kader van een stedenbouwkundige vergunningsaanvraag, adviseerde het agentschap Onroerend Erfgoed om een archeologische prospectie met ingreep in de bodem te laten uitvoeren, gevolgd door een opgraving in geval van vondsten.

De archeologische prospectie werd uitgevoerd door Condor Archaeological Research bvba in de periode van 5 tot en met 9 januari 2015. In totaal werden 41 sleuven aangelegd op een terrein van ca. 3,6 hectare. Verspreid over het plangebied zijn hierin sporen en vondsten aangetroffen uit de IJzertijd. Tevens zijn enkele scherven maaslands aardewerk verzameld die wijzen op bewoning uit de volle middeleeuwen in de omgeving. Op basis hiervan zijn vijf zones afgebakend voor eventueel vervolgonderzoek, waarvan twee met een hoge sporendichtheid (paars op onderstaande afbeelding) en drie met een lage sporendichtheid (groen op onderstaande afbeelding). In deze laatstgenoemde zones was de oorspronkelijke bodemopbouw bovendien minder goed bewaard. De noordwestelijke zone bevatte een deel van) een mogelijke structuur, maar het omliggende terrein was te verstoord om hier verder een erf en omgeving aan te verbinden. De zuidwestelijke is afgebakend op basis van een greppel, mogelijk een erfafbakening. Van dit erf kan worden aangenomen dat het zich grotendeels buiten het onderzoeksgebied bevindt. Tevens zal hier de verstoring door de ontwikkeling gering zijn door de inrichting als groenzone.

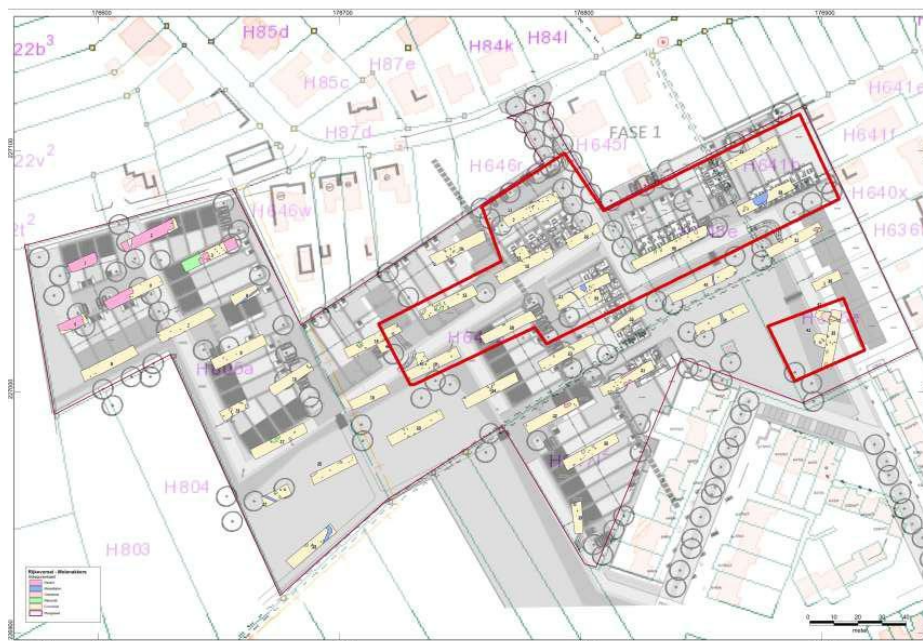

Afb. 3. Locatie van het plangebied met de groene zones waar de bodem verstoord c.q. de aard van de vondsten niet duidelijk was en de paarse zone met een grote sporendichtheid.

Een archeologisch vervolgonderzoek in de vorm van een opgraving blijkt vooral noodzakelijk in het centrale en oostelijke gedeelte van het plangebied. De bewoning blijkt zich te concentreren in de omgeving van werkput (wp) 11, 12 en 22. Rondom bevinden zich verspreide bewoningssporen in wp 13, 21/44 en 19/47 en enkele houtskoolrijke kuilen in wp 14 en 20. In wp 21 bevindt zich ook een gebogen greppel. In het oostelijke deel van het terrein was de bodemopbouw beter bewaard. Naast verspreide bewoningssporen, mogelijk van spiekers, bevond zich in wp 38 ook een waterput. In dit deel wordt ook de erfafbakingsgreppel aangesneden die in vastgesteld in wp 34, 41 en 40. Deze zone is als één aaneengesloten deel geselecteerd voor verder onderzoek.

Daarnaast is in het zuidoostelijke deel een kleinere werkput afgelijnd ter hoogte van wp 35/42/43. Hier bevinden zich enkele erfafbakingsgreppels die uitkomen op een groter spoor, mogelijk een waterput. Vlakbij bevinden zich enkele bewoningssporen, die waarschijnlijk deel uitmaken van een gebouwplattegrond.

De totale afgebakende opgravingszone heeft een oppervlakte van ca. 9000 m².

Afb. 4. Locatie van het plangebied met de voorgestelde zone ter opgraving.

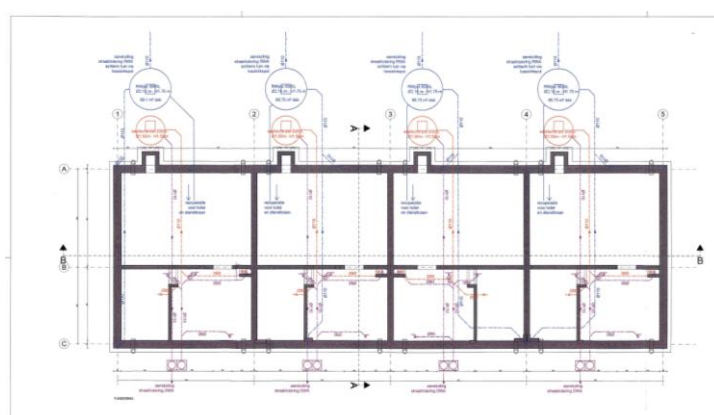
- de waardering van de archeologische site:

Binnen het plangebied werden meerdere sporen met een relevante archeologische waarde aangetroffen. Het gaat om kuilen, paalkuilen, greppels en zelfs een waterput die wijzen op de aanwezigheid van bewoning op het terrein. De sporen en het aangetroffen aardewerk wijzen op een datering van de late bronstijd tot en met midden ijzertijd. Een aantal greppels, de waterput en enkele gedeeltelijke plattegronden wijzen op nederzittingsresten. De bewoning houdt zeer waarschijnlijk verband met het grafveld dat net ten zuidwesten van het plangebied werd ontdekt op het einde van de 19de eeuw. Dit grafveld bestond in ieder geval uit 80 urnengraven. Men kan dus spreken van een site van groot lokaal en regionaal belang.

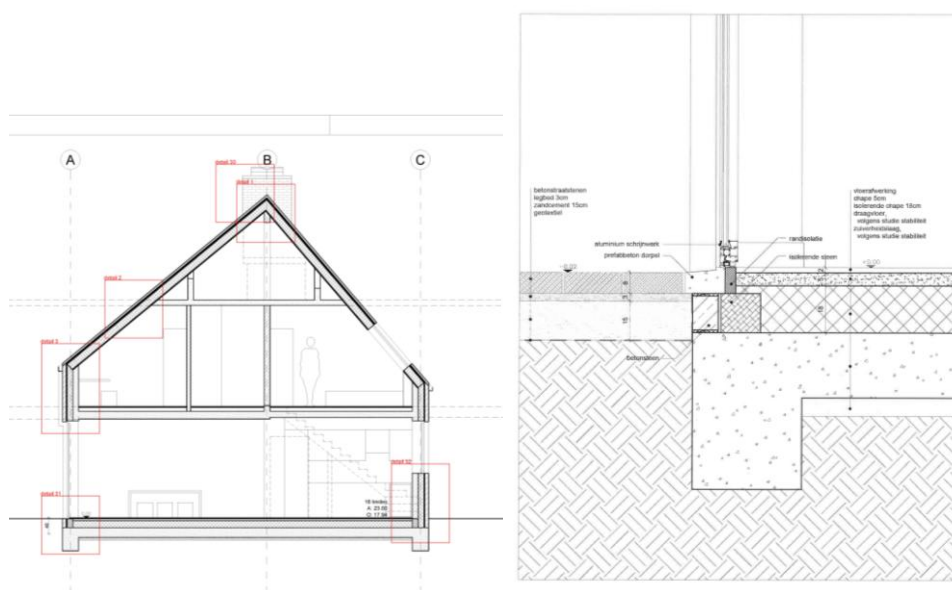
Op basis van dit belang werd ook beslist op na het proefsleuvenonderzoek een vervolgonderzoek te laten uitvoeren door middel van een opgraving.

- 4° de impactbepaling:

De geplande ruimtelijke ontwikkeling, namelijk de verkaveling tot sociale woonwijk, zal in grote delen van het plangebied het archeologisch waardevolle bodemarchief verstoren. Het uitgraven van de funderingen van de huizen en de wadi's zal de bodem tot een diepte van ca. 1,6 m onder het maaiveld verstoren. Ook de aanplanting van bomen en de aanleg van verschillende putten en rioleringen in de toekomstige wijk kunnen de sporen beschadigen.

Afb. 5. Type voorbeeld van de ligging van de ondergrondse putten.

Afb. 6. Type voorbeeld van een doorsnede van een huis en de bijhorende funderingen (detail)

- de bepaling van de maatregelen:

In het kader van een stedenbouwkundige vergunningaanvraag, adviseerde het agentschap Onroerend Erfgoed in 2015 om een archeologische prospectie met ingreep in de bodem te laten uitvoeren, gevolgd door een opgraving in geval van vondsten. Uit het vooronderzoek kan namelijk geconcludeerd worden dat het plangebied onvoldoende onderzocht is op een uitspraak te doen betreffende de archeologische waarde van het plangebied. De huidige plannen laten behoud in situ niet toe. Dit geldt met name voor de zone in het noordwestelijke deel van het plangebied (zie afb. 6). In de andere delen is de aard van de sporen onduidelijk of is er bodemverstoring gekend. Op basis van het uitgevoerde proefsleuvenonderzoek werd in overleg met het agentschap Onroerend Erfgoed dan ook een vlakdekkende opgraving geadviseerd. De afgebakende zone heeft een oppervlakte van 9000m².

De archeologische resten zullen meteen kunnen worden gedocumenteerd, geregistreerd en verzameld. En zo kan het gehele plangebied worden onderzocht. Vanaf de C-horizont bevindt zich ongeroerde moederbodem. Het proefsleuvenonderzoek gaf aan dat er aan de top van de C-horizont sporen duidelijk zichtbaar zijn. Deze sporen dienen volledig gedocumenteerd en afgewerkt te worden alvorens het plangebied vrijgegeven kan worden.

Het plangebied dient in één vlak te worden opgegraven en zal aangelegd worden op de top van de C-horizont. Uit het proefsleuvenonderzoek blijkt dat die afhankelijk van het terrein op 50 tot 120 cm onder het maaiveld gelegen was.

Een archeologische opgraving is noodzakelijk om de archeologische waarde van het plangebied te kunnen duiden. De mogelijke op het terrein aanwezige archeologische resten bevatten potentieel tot kennisvermeerdering en vereisen verder onderzoek.

Het Vlaams Erfgoed Centrum adviseert derhalve om verder onderzoek uit te voeren in de vorm van een archeologische opgraving. Hiervoor zal een programma van maatregelen worden opgemaakt.

3 Programma van maatregelen voor een opgraving

Uitgevoerde fasen binnen archeologienota:	Bureauonderzoek
Aanleiding:	Verkaveling
Locatie:	Molenakkers
Plaats:	Rijkvorschel
Gemeente:	Rijkvorschel
Provincie:	Antwerpen
Kadastrale gegevens:	Afdeling: 1 Sectie: H Nrs.: 806, 805, 646A, 646G, 645F, 645E, 641B, 640P, 640R, 647L2 (partim) en 636E.
Diepte bodemverstoring	50 cm –mv (verstoring van de ploeglaag)
Oppervlakte plangebied	3,6 ha
Coördinaten (<i>bounding box</i> ; <i>Lambertcoördinaten</i> (<i>EPSG:31370</i>))	X: 176.561,875; Y: 227.063,988 X: 176.885,572 ; Y: 227.116,197 X: 176.931,336 ; Y: 227.014,743 X: 176.796,494 ; Y: 226.926,310 X: 176.665,262 ; Y: 226.916,771 X: 176.572,961 ; Y: 226.993,602
Projectcode	2017D221
VEC-projectcode:	4190403 (bureauonderzoek)

Auteur:	Jeroen Vermeersch (bureauonderzoek, veldwerkleider)
Autorisatie: ¹	P.L.M Hazen (OE/ERK/Archeoloog/2015/00072)
Begindatum onderzoek:	19 april 2017
Einddatum onderzoek:	25 april 2017
Beheer en plaats documentatie:	Vlaams Erfgoed Centrum Ten Briele 14 bus 15 8200 Sint-Michiels, Brugge
Relevante thesaurustermen:	Bronstijd, IJzertijd, Romeinse Tijd, Middeleeuwen, bureauonderzoek, cartografisch onderzoek

3.1 Aanleiding van het vooronderzoek

Het plangebied zal verkaveld worden. In eerste instantie zal er een wegnis aangelegd worden waarna de gebouwen gebouwd zullen worden (afb. 7).

Er zullen in totaal 26 sociale woongelegenheden aangelegd worden, waarvan 12 woningen en 14 huurappartementen.

De gebouwen zullen geen onderkeldering hebben. De fundering zal bestaan uit een funderingsplaat op volle grond met funderingssleuven. De sleuf wordt op een maximale diepte van 0,90 m aangelegd. De plaat zal op een diepte van ca. 50 cm onder het maaiveld aangelegd worden. Verder worden er in het plangebied ook infiltratieputten voorzien. Deze zullen een diameter hebben van 1,72 m met een hoogte (c.q. diepte) van 1,92 m. Regenwaterputten zullen een diameter hebben van 2,15 tot 3,48 m, respectievelijk met een diepte van 1,75 tot 1,97 m. De septische putten zullen een diameter hebben van 1,5 m tot 2,81 meter en een diepte resp. van 1,5 tot 2,06 meter. De RWA-leidingen die worden aangelegd zullen een diameter hebben van 11cm tot 12,5cm.

¹ Peter Hazen is een werknemer bij ADC ArcheoProjecten BV. ADC ArcheoProjecten voert onderzoek in onderaanneming uit voor het Vlaams Erfgoed Centrum.

Afb. 7. Plan met de toekomstige indeling van het plangebied en projectie van de te op te graven zones.

In tegenstelling tot het plangebied van het eerder uitgevoerd archeologisch onderzoek zijn twee aansluitingen met de omliggende wegen binnen dit onderzoek toegevoegd. Het gaat om aanleg van een verbinding in het noorden met de straat Bergsken en in het zuiden gaat het om een heraanleg van de verbinding met de wijk Molenakkers.

Momenteel bevindt er zich in het noorden enkel een zandweg met een private afsluiting. In de nieuwe toestand wordt de weg iets breder en is er een beperkte inname van het private domein. De weg zal aansluiten op de nieuw te bouwen wijk. Hierbij zal er in dit deel ook een riolering aangelegd worden. De precieze ligging en diepte is hiervoor nog niet gekend. Dit geldt ook voor de rest van het plangebied.

Voor de zuidelijke aansluiting wordt enkel de bovenbouw (bestaande klinkers) opgebroken en vernieuwd of vervangen door teelaarde. Er zullen geen ingrepen in de bestaande bodem gebeuren.

De consequentie van de voorgenomen ingreep kan zijn dat andere aanwezige waardevolle archeologische resten in de ondergrond worden aangetast.

Het plangebied gelegen is op een hoogte van ca. 27 tot 28 m +TAW. De bodem bestaat uit een droge lemige zandbodem met een dikke antropogene humus A-horizont, aangeduid als een plaggendek. In de omgeving zijn verschillende archeologische meldingen gekend. Het belangrijkste gegeven ten aanzien van dit plangebied is dat er in 2015 een proefsleuvenonderzoek heeft plaatsgevonden. Hierbij zijn verschillende aanwijzingen voor bewoningssporen aangetroffen. Deze dateren ruim tussen de Late Bronstijd en de Late

Middeleeuwen, met een duidelijke concentratie in de IJzertijd. De sporen en vondsten zijn goed bewaard en deze dienen verder veilig gesteld te worden voordat de toekomstige werken deze resten zullen vernietigen. Hierover zijn reeds afspraken gemaakt met het agentschap Onroerend Erfgoed. Voor wat betreft de twee bijkomende zones in het noorden en zuiden van het plangebied worden geen archeologische resten verwacht. De beide zones zijn reeds verstoord.

Een archeologische opgraving is noodzakelijk om de archeologische waarde van het plangebied te kunnen duiden. De aanwezige archeologische resten bevatten potentieel tot kennisvermeerdering en vereisen verder onderzoek.

3.2 Onderzoeksvragen

Om de aanwezige archeologische resten veilig te stellen en te documenteren wordt geadviseerd om een archeologische opgraving uit te voeren. Hierbij worden aangetroffen vondsten of archeologische sporen geregistreerd en gedocumenteerd.

Ten behoeve van de archeologische opgraving zijn de volgende onderzoeksvragen geformuleerd:

Landschap

1. Hoe is de opbouw van het profiel (lithologische laagopvolging en bodemhorizonten)?
2. Is de bodem intact, waardoor kunnen delen verstoord zijn?

Vragen met betrekking tot de verwachte resten

3. Op welke diepte ten opzichte van het maaiveld en het TAW zijn deze archeologische sporen aangetroffen?
4. Wat is de ruimtelijke verspreiding van vondsten en de grondsporen?
5. Tot welke periode(n) kunnen de sporen worden toegeschreven?
6. Welke specifieke activiteiten zijn hier uitgevoerd?
7. Hoe kunnen de vindplaatsen/plattegronden worden getypeerd?
8. Hoe zijn de percelen opgebouwd?
9. Hoe verhouden de resultaten zich tot andere vindplaatsen? Wijkt het beeld af? Zo ja, waarom?
10. Wat is de aard van de archeologische resten?
11. Wat is de bewaringstoestand van de archeologische resten?
12. Wat is de datering van de archeologische resten en is er sprake van een fasering?
13. Wat is de ruimtelijke inrichting van het nederzettingsterrein, eventueel in verschillende fasen?
14. Is er een verwachting dat buiten het nu onderzochte gebied nog resten van de eventuele vindplaats aanwezig zijn en wat is de verwachting over de fysieke en inhoudelijke kwaliteit daarvan?
15. Kan er een meer specifieke datering voorop gesteld worden en zijn er meerdere fasen van bewoning te onderscheiden?
16. Zijn de scherven Maaslands wit bakkend toevallig aanwezig of kunnen er sporen aan deze vondsten gelinkt worden?
17. Worden er nog vondsten/resten uit andere periodes aangetroffen?

3.3 Onderzoekstechnieken en methoden en strategieën

Het onderzoek wordt uitgevoerd conform de bepalingen in de Code van Goede praktijk, specifiek zoals verwoord in de hoofdstukken 15 t/m 22.

De archeologische opgraving behelst het documenteren van de archeologische waarden binnen de afgeijnde zone. Het staat de erkende archeoloog vrij om de oppervlakte in één of meerdere opgravingsputten te onderzoeken. De omvang van iedere put/ieder vlak is dusdanig dat er een goed ruimtelijk inzicht is en dat alle plannen naadloos aansluiten tot één overzichtelijk plan van het hele terrein. Daarnaast moet het mogelijk zijn om minstens één noord-zuid georiënteerd lengteprofiel te documenteren. Er moeten maatregelen genomen worden tegen overlast door regen- en/of grondwater, die niet schadelijk zijn voor het bodemarchief.

Er wordt één opgravingsvlak aangelegd: Het vlak bevindt zich in de top van de C-horizont tussen 50 en 120 cm –mv, afhankelijk van de locatie op het terrein. Op dit niveau zullen de grondsporen zich duidelijk aftekenen.

De opgraving dient te worden uitgevoerd conform onderstaande bepalingen:

- Bij alle strategische beslissingen is de erkende archeoloog in het veld aanwezig.
- Er zal worden gegraven met een graafmachine met gladde bak.
- Op alle locaties vindt het graven plaats op aansturing van de veldwerkleider.
- Bij het verdiepen worden vondsten per stratigrafische laag verzameld. Het vlak en de stort worden met een professionele metaaldetector systematisch en vlakdekkend onderzocht. De vulling uit de gecoupeerde sporen wordt ook nagezocht met de metaaldetector.
- Bij de aanleg van de vlakken wordt vondstmateriaal per stratigrafische eenheid of per spoor verzameld. Indien deze niet herkenbaar of aanwezig zijn, worden vondsten in vakken van 5 x 4 m verzameld. De verzamelstrategie kan al naar gelang de bevindingen worden aangepast.
- Indien sprake is van vondstconcentraties (crematies, concentraties scherven, vuursteen), worden deze als puntlocaties ingemeten. Metaalvondsten (uitgezonderd spijkers) worden eveneens als puntlocaties ingemeten.
- Vondsten worden zoveel mogelijk aan een spoor of laag toegewezen. Gesloten vondstcomplexen worden integraal verzameld. Stortvondsten worden indien mogelijk per werkput verzameld en geregistreerd.
- Deselectie van materiaal in het veld vindt enkel plaats na overleg met en een beslissing daartoe van het bevoegd gezag.
- Het te documenteren vlak wordt waar nodig geschaafd, gefotografeerd, ingekrast en direct digitaal ingemeten. Ook worden vlak- en maaiveldhoogtes digitaal ingemeten.
- Alle sporen worden handmatig gecoupeerd.
- Alle antropogene sporen worden gefotografeerd, ingetekend (schaal 1:20) en beschreven. Het restant van de gecoupeerde sporen wordt vervolgens stratigrafisch afgewerkt. Waar mogelijk worden sporen bemonsterd voor natuurwetenschappelijk onderzoek.
- Er worden gedurende het veldwerk foto's gemaakt van de algemene situatie, de vlakken, de profielen, van
- grondsporen in het vlak en van de coupes. Voor publicitaire doeleinden en/of eventuele communicatie-uitingen worden geregeld actie- en sfeerfoto's gemaakt.
- Fragiele en/of belangwekkende vondsten worden op de plaats van aantreffen gefotografeerd alvorens gelicht te worden.
- Profielen en coupes worden schaal 1:20 getekend. -Bij het aantreffen van bijzondere archeologische resten, worden opdrachtgever en bevoegde overheid onmiddellijk gewaarschuwd. In gezamenlijk overleg tussen partijen zal vervolgens worden bepaald hoe met deze resten dient te worden omgegaan.

In het geval dat er constructies worden aangetroffen zal het muurwerk aan beide zijden tot op het vlakniveau of maximale uitgravingsdiepte worden blootgelegd. De insteek en oversnijdingen van de constructie worden in het vlak gedocumenteerd. Van de vrijgelegde constructie wordt de funderingswijze en het aantal versnijdingen vastgesteld. Hierbij wordt van zowel de bovenzijde, onderzijde als iedere versnijding een hoogtemaat bepaald. Ook worden hoogtematen ingemeten aan het begin en aan het eind van de betreffende muur of andere constructie, alsmede op hoeken en/of aanhechtingen. Alle bouwkundige details worden gefotografeerd, vastgelegd en beschreven. Van alle constructies wordt het materiaal beschreven, opgemeten, de relatie met aangrenzende sporen en constructies gedocumenteerd. Bij natuurstenen sporen worden verschillende steenformaten opgemeten, en wordt gelet op eventuele verbrandingssporen.

Diepe sporen, zoals waterputten en beerputten, worden onderzocht tot op de maximale ontgravingsdiepte. Indien mogelijk wordt de onderkant van deze sporen bepaald door middel van een boring, en worden uit de boorkern geschikt lijkende vullingen bemonsterd voor botanisch onderzoek. Na onderzoek worden deze sporen afgedekt met worteldoek en zand, voordat de civieltechnische werken verder kunnen plaatsvinden.

Monstername

Kansrijke sporen voor zowel het aantreffen van verkoolde als onverkoolde resten worden ruim bemonsterd.

Diepe sporen en sporen die onder de grondwaterstand zijn bewaard, worden standaard bemonsterd voor archeobotanisch onderzoek.

Indien houten structuren aanwezig zijn, worden hiervan houtmonsters genomen ten behoeve van houtsoortbepaling, bewerkingssporen en dendrochronologisch onderzoek.

Sporen met houtskool, fosfaatverkleuringen, organische of anderszins opvallende vulling dienen bemonsterd te worden ten behoeve van macroresten onderzoek, dateringsonderzoek en/of pollenonderzoek.

Wanneer de sporen daartoe geschikt zijn, moeten alle sporen van één en dezelfde structuur bemonsterd worden ten behoeve het verzamelen van macroresten. Voor deze systematische monsternamen dient een specialist in het veld geraadpleegd te worden. Waterputten, beerputten, afvalkuilen, sporen met verbrande resten en haardplaatsen dienen te worden bemonsterd onder het oxydatie-reductie-niveau, indien dit vanaf het aanlegvlak mogelijk is. Zo niet, dan vervalt deze eis.

De vulling van complete of bijna complete potten en aankoeksel op pot(scherven), dient gezeefd te worden ten behoeve van ecologisch en archeozoologisch onderzoek.

Archeologierapport

- Na het veldwerk en na de technische uitwerking zoals hieronder omschreven, wordt door de projectleider - zonodig na specialistisch advies - een archeologierapport opgesteld volgens paragraaf 23.4 van de Code van Goede Praktijk, met hierin een voorstel voor de te waarderen monsters en een waardering van sporen en vondstmateriaal en een voorstel voor analyse.

- In het Archeologierapport worden de bevindingen van het veldwerk samengevat en eventuele afwijkingen ten opzichte van de Archeologienota verantwoordt.

- In het Archeologierapport wordt een voorstel gedaan voor nadere waardering en analyse van sporen, monsters en vondsten (waaronder laboratoriumonderzoek).

- In het Archeologierapport wordt een voorstel gedaan welke vondsten en monsters niet bewaard (gedeponeerd) hoeven te worden.

- In het Archeologierapport wordt een voorstel gedaan voor de (uiteindelijke) conservering van kwetsbare objecten.

- In het Archeologierapport wordt een voorstel gedaan voor de opzet van het eindrapport, waaronder de keus van de te tekenen, te fotograferen en af te beelden objecten.

- In het Archeologierapport wordt aangegeven in welke mate de onderzoeksvragen beantwoord kunnen worden en of voor de uitwerking gewijzigde of aanvullende onderzoeksvragen gesteld moeten worden.

- In het Archeologierapport wordt aangegeven of aanvullende of gewijzigde eisen gesteld moeten worden aan de hieronder genoemde eisen van conservering.

3.4 Competenties uitvoerders

Het onderzoek dient uitgevoerd te worden door een veldwerkleider met ervaring met opgravingen van sites uit de Steentijd tot en met de Middeleeuwen en de bijhorende materiële cultuur, in combinatie met een assistent-archeoloog, indien nodig eventueel aangevuld met een conservator, aardkundige met ervaring met betrekking tot de bodem- en sedimenttypes die in het projectgebied voorkomen, natuurwetenschapper, materiaaldeskundige en fysisch antropoloog (H16 t/m 18 Code van Goede Praktijk).

Indien tijdens de opgraving blijkt dat de expertise die de vergunninghouder voorzien heeft onvoldoende is, kan het agentschap Onroerend Erfgoed Antwerpen bijkomende expertise vragen.

De wetenschappelijke begeleiding kan aanbevelingen formuleren inzake methodiek of opgravingsstrategie aan het agentschap Onroerend Erfgoed Antwerpen en de vergunninghouder. Indien het agentschap

Onroerend Erfgoed akkoord gaat met de geformuleerde aanbevelingen dient de vergunninghouder deze ter harte te nemen.

De vergunninghouder kan daarenboven wetenschappelijke begeleiding aanvragen bij Erfgoed Noorderkempem:

Stephan Delaruelle: Stephan.Delaruelle@erfgoednoorderkempem.be

3.5 Voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk

Er worden geen afwijkingen voorzien ten aanzien van de Code van Goede Praktijk. Indien tijdens het veldwerk blijkt dat een afwijking noodzakelijk dan wordt dit gemotiveerd beschreven in de nota.

3.6 Voorstel voor het bewaren of deponeren van het archeologisch ensemble

Conservatie en bewaring van vondsten en monsters zal moeten voldoen aan de specificaties in de hoofdstukken 26 t/m 31 van de Code van Goede Praktijk. In het Archeologierapport zal een voorstel gedaan worden welke vondsten en monsters worden geanalyseerd en/of worden bewaard. De tijdelijke opslag van documenten en vondstmateriaal zal plaatsvinden bij:

Vlaams Erfgoed Centrum
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels, Brugge.

Na afronding van het onderzoek zal het archeologisch ensemble worden gedeponneerd in het archeologisch depot van TRAM 41 te Turnhout.